

Zpráva z mezinárodního interdisciplinárního workshopu „Žena ve veřejném prostoru“ (Plzeň, 5. dubna 2018)

Michaela Vaňková, Alica Brendzová
a Martina Palečková Tauberová

STUDENTKY doktorského programu etnologie Katedry antropologie uspořádaly na Fakultě filozofické ZČU ve spolupráci s Festivalem arabské kultury mezinárodní multidisciplinární workshop s názvem „Žena ve veřejném prostoru“, jenž svým tématem navázal na zaměření devátého ročníku festivalu – Město – a byl určen jak akademické, tak odborné i široké veřejnosti.¹ Šest příspěvatelek prezentovalo vlastní pohled na téma pohybu a postavení žen ve veřejném prostoru v jeho různých formách, od politické, virtuální až po fyzickou či náboženskou. V první části, vedené v angličtině, bylo téma představeno odborníci v kontextu jejich vlastních profesí, ve druhé části představily svou výzkumnou činnost doktoranky FF ZČU, a to v českém jazyce. Na konci obou bloků proběhla diskuze moderovaná Lenkou Strnadovou, vyučující Katedry politologie, ve které příspěvatelky na základě dotazů z publika doplnily nastolenou problematiku a společně s posluchači diskutovaly aktuální a celospolečenské téma.

První blok workshopu zahájila slovenská architektka a urbanistka Milota Sidorová, jež ve stejnojmenném příspěvku představila projekt „Férové sdílené město“. Autorka se zabírala obtížemi, kterým ženy a jiné zranitelné skupiny obyvatel (senioři, mladiství, rodiče s dětmi atd.) čelí v městském prostředí a způsoby, jakými lze jejich potřeby z hlediska užívání veřejného prostoru zohlednit pomocí uvědomělého urbánního designu a plánování města. Autorka porovnávala situaci v ČR, především v Praze, s Vídní, jejíž urbánní koncepci zhodnotila jako komfortní pro různé ohrožené

skupiny obyvatelstva. Prezentace francouzsko-marocké feministické aktivistky a fotografky Nory Noor upozornila na množství sexistické reklamy v západoevropském veřejném prostoru, přičemž na tato ztvárnění žen a ženství poukázala jako na předstupeň skutečného násilí na ženách. Příspěvek „Násilí a reprezentace žen ve veřejném prostoru“ referoval o závažné problematice, která je mnohdy přehlížena a bagatelizována. Téma žen v blízkovýchodním kontextu nahlédla Petra Hlaváčková, novinářka a příspěvatelka kulturního magazínu *A2*. V příspěvku „Islámský feminismus“ představila vznik tohoto směru ne pouze na základě západních genderových teorií, ale především jako reflexi islámské tradice. Islámský feminismus se zakládá na historii náboženství a novém čtení textů, které po dlouhá období interpretovali pouze muži.

Druhý blok zahájila svým vstupem „(Ne)slyšitelný hlas žen“ Nina Fárová, doktorandka Katedry antropologie. Zaměřila se na symbolickou rovinu nerovného postavení žen ve veřejném prostoru a uvedla výsledky vlastního i jiných výzkumů, ale také osobní zkušenost s předsudky a agresivním chováním vůči společensky angažovaným ženám. Pokračovala Eliška Boháčová, doktorandka Katedry politologie, jež se věnuje výzkumu politického uspořádání v Myanmaru a jeho změnám po volbách v roce 2015, ve kterých zvítězila strana vedená političkou Su Ťij. Autorka zpochybnila výklad vítězství jako úspěchu přeměny patriarchálního režimu v demokratický prostor a uvedla řadu dalších politických příčin pro jeho pomalý vznik. Blok uzavřela doktorandka Katedry antropologie Tereza Dvořáková svým vstupem „Město, žena, ‚marginálka‘ – zažívání veřejného prostoru pod dvojitou marginalizací“ s reflexí veřejného prostoru idealizovaného jako inkluzivního, ale ve skutečnosti umožňujícího symbolické násilí vůči ženám obecně, a zvláště ženám sociálně marginalizovaným. Ze závěrečné diskuse pak vyplynul podnět ke zkoumání situací ve veřejném prostoru, ve kterých je naopak mužská dominance narušována, jako „ostrovů pozitivní deviace“.

¹ Workshop byl finančně podpořen jako Studentská vědecká konference, SVK1-2018-020.